

Η Ειρήνη των Γυναικών

Συστάσεις της Συμβουλευτικής Ομάδας
για θέματα Φύλου (GAT) σχετικά
με τις ειρηνευτικές διαπραγματεύσεις στην Κύπρο

Peacekeeping personnel on the protection, special needs and human rights of women and children in conflict situations, recognizing that an understanding of the impact of armed conflict on women and girls, effective institutional arrangements to guarantee their protection and full participation in the peace process can significantly contribute to the maintenance and promotion of international peace and security. Noting the need to consolidate data on the impact of armed conflict on women and girls: 1. Urges Member States to ensure increased representation of women at all decision-making levels in national, regional and international institutions and mechanisms for the prevention, management, and resolution of conflict; 2. Encourages the Secretary-General to implement his strategic plan of action (A/49/587) calling for an increase in the participation of women at decisionmaking levels in conflict resolution and peace processes; 3. Urges the Secretary-General to appoint more women as special representatives and envoys to pursue good offices on his behalf in this regard calls on Member States to provide candidates to the Secretary-General for inclusion in a regularly updated centralized roster; 4. Further urges the Secretary-General to seek to expand the role and contribution of women in United Nations field-based operations, and especially among military observers, civilian police, human rights and humanitarian personnel; 5. Expresses its willingness to incorporate a gender perspective into peacekeeping operations, and urges the Secretary-General to ensure that, where appropriate, field operations include a gender component; 6. Requests the Secretary-General to provide to Member States training guidelines and materials on the protection of women and the particular needs of women, as well as on the importance of involving women in all peacekeeping and peacebuilding measures; 7. Invites Member States to incorporate these elements as well as HIV/AIDS awareness training into their national training programmes for military and civilian police personnel in preparation for deployment; 8. Further requests the Secretary-General to ensure that civilian personnel of peacekeeping operations receive similar training; 9. Urges Member States to increase their voluntary financial, technical, and logistical support for gender-sensitive training efforts, including those undertaken by relevant funds and programmes, inter alia, the United Nations Trust Fund for Women and United Nations Children's Fund, and by the Office of the United Nations High Commissioner for Refugees and other relevant bodies; 10. Calls on all actors involved, when negotiating and implementing peace agreements, to adopt a gender perspective, including, inter alia: (a) The special needs of women and girls during repatriation, resettlement and for rehabilitation, reintegration and post-conflict reconstruction; (b) Measures that support women's peace initiatives and indigenous processes for conflict resolution, and that involve women in all of the

Η «ουδετερότητα» ή οι «αντικειμενικοί όροι» στα επίσημα έγγραφα, ειδικά στα κρατικά έγγραφα, συχνότατα υπονοούν μια ανδροκεντρική προσέγγιση που στερεί από τις γυναίκες τη δυνατότητα να εκφράσουν τις ανάγκες, τις αντιλήψεις και τις απόψεις τους επί του περιεχομένου των εγγράφων αυτών, είτε πρόκειται για μία ειρηνευτική συμφωνία είτε για ένα νέο Σύνταγμα. Για να αντιμετωπιστεί αυτό το πρόβλημα, το ψήφισμα 1325 του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών για τις γυναίκες, την ειρήνη και την ασφάλεια [UNSCR 1325 (2000)] καλεί τα κράτη-μέλη να συμπεριλάβουν τις απόψεις και τη συμβολή των γυναικών τόσο στις ειρηνευτικές διαδικασίες όσο και στις διαδικασίες επίλυσης συγκρούσεων. Μέσα σε αυτό το πλαίσιο, η GAT υπέβαλε τις παρακάτω συστάσεις που βασίζονται σε βασικές αρχές της ισότητας μεταξύ των φύλων και αφορούν σε τέσσερις κομβικούς τομείς της συζήτησης στις ειρηνευτικές διαπραγματεύσεις στην Κύπρο. Οι τομείς αυτοί είναι η διακυβέρνηση και η κατανομή της εξουσίας, η ιθαγένεια, η ιδιοκτησία και η οικονομία. Στόχος των συστάσεων είναι να διασφαλιστεί πως οι γυναίκες θα εκπροσωπούνται αποτελεσματικά στο τραπέζι των διαπραγματεύσεων και πως η ειρηνευτική συμφωνία, που κάποια στιγμή θα προκύψει, θα υπηρετεί αληθινά τα συμφέροντά τους.

ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΤΗΣ ΕΞΟΥΣΙΑΣ

ΜΗ ΔΙΑΚΡΙΣΗ

1. Το Σύνταγμα της Ενωμένης Ομόσπονδης Κύπρου πρέπει να παρέχει ίσα δικαιώματα και ευκαιρίες για τους άνδρες και τις γυναίκες, και πρέπει να χρησιμοποιεί σαφή και άμεση γλώσσα που να απαγορεύει κάθε μορφή διάκρισης.
2. Το Σύνταγμα πρέπει να απαγορεύει κάθε είδους άμεση ή/και έμμεση διάκριση

ΣΤΕΡΕΟΤΥΠΑ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΦΥΛΟ¹

3. Τα θεμελιώδη δικαιώματα και οι ελευθερίες δεν πρέπει να περιορίζονται για λόγους γενικών παραδεκτής ηθικής ή επειδή προσβάλλουν τα δημόσια ήθη. Όλες οι γυναίκες, συμπεριλαμβανομένων όσων ασχολούνται με τα οικιακά, πρέπει να έχουν πρόσβαση στα δικαιώματα και ωφελήματα υγείας και την κοινωνική ασφάλισης. Τα σωματικά, σεξουαλικά και αναπαραγωγικά δικαιώματα των γυναικών πρέπει να διασφαλίζονται.
4. Σε μια συνολική λύση η διατύπωση πρέπει να είναι ευαίσθητη σε ζητήματα φύλου και πρέπει να αποφευχθούν στερεότυπα με βάση το φύλο.
5. Στο Σύνταγμα πρέπει να δηλώνεται ότι το ίδιο το κράτος δεσμεύεται να εξασφαλίσει την ουσιαστική εφαρμογή της ισότητας των φύλων σε όλους τους τομείς, λαμβάνοντας όλα τα απαραίτητα νομικά και θεσμικά, προσωρινά και ειδικά μέτρα (όπως είναι οι ποσοτώσεις) για την επίτευξη μιας πραγματικής ισότητας.

ΘΕΣΜΟΙ

6. Πρέπει να διασφαλίζεται η ίση κατανομή των θέσεων μεταξύ ανδρών και γυναικών στο υπουργικό συμβούλιο, το ομοσπονδιακό κοινοβούλιο, τα κοινοβούλια των συνιστώσων πολιτειών και τις τοπικές κυβερνήσεις.
7. Πρέπει να διασφαλισθεί η έμφυλη ισορροπία σε όλα τα δημόσια όργανα λήψης αποφάσεων και συγκεκριμένα (μεταξύ άλλων) στο Ανώτατο Δικαστήριο, στην Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας και στις ανεξάρτητες υπηρεσίες.
8. Οι πολιτικοί και δημόσιοι θεσμοί πρέπει να εγκαθιδρύσουν τρόπους διαφάνισης της ισότητας των φύλων και αποφυγής διακρίσεων, όπως για παράδειγμα τη θέσπιση μηχανισμών για την ισότητα των φύλων, την εγκαθίδρυση κέντρων εστίασης σε θέματα φύλου, την ύπαρξη ενός ειδικού υπουργείου ή συγκεκριμένου χαρτοφυλακίου μέσα σε κάποιο Υπουργείο, την ύπαρξη μιας κοινοβουλευτικής επιτροπής, ενός ειδικού γραφείου στο γραφείο του Επιτρόπου Διοικήσεως, και μιας ξεχωριστής μονάδας στα πλαίσια της ομοσπονδιακής αστυνομίας.

ΔΙΕΘΝΗΣ ΚΑΙ ΕΘΝΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

9. Όλες οι διεθνείς και περιφερειακές συμβάσεις και συνθήκες που αφορούν στα δικαιώματα των γυναικών και γενικότερα στα ανθρώπινα δικαιώματα πρέπει να επικυρωθούν και να ενσωματωθούν στο Σύνταγμα.
10. Η νομοθεσία που σχετίζεται με κοινωνικά ζητήματα πρέπει να λαμβάνει υπόψη τις υφιστάμενες αντιφάσεις και να διασφαλίσει την ανάλογη εναρμόνιση, με στόχο να μην έρχονται σε μειονεκτική θέση όσοι ανήκουν στη μία κοινότητα έναντι των άλλων εξαιτίας συγκεκριμένων πολιτικών, νομοθεσιών και πρακτικών. Θα πρέπει να αναπτυχθεί μία εξειδικευμένη ομοσπονδιακή νομοθεσία για τη την έμφυλη βία και κακοποίηση.

ΙΘΑΓΕΝΕΙΑ

11. Οι γυναίκες θα πρέπει να έχουν ίσα δικαιώματα με τους άνδρες προκειμένου να αποκτήσουν, να διατηρήσουν ή να αλλάξουν την υπηκοότητά τους.
12. Θα πρέπει να αναπτυχθεί ομοσπονδιακή επάρκεια στο θέμα της εμπορίας ανθρώπων στα πλαίσια της νομοθεσίας και των μηχανισμών που αφορούν την ιθαγένεια, τη μετανάστευση, την αποδημία και το άσυλο, σύμφωνα με τις διεθνείς βέλτιστες πρακτικές.
13. Η νομοθεσία σχετικά με τους μετανάστες, τους πρόσφυγες και τους αιτητές ασύλου θα πρέπει να διασφαλίζει επίσης τα δικαιώματα των γυναικών και των παιδιών.

ΙΘΑΓΕΝΕΙΑ

ΑΡΧΕΣ

1. Τα δικαιώματα στην ιθαγένεια δεν θα πρέπει να ενέχουν διακρίσεις.
2. Η ιθαγένεια θα πρέπει να βασίζεται στις ίσες ευκαιρίες, συμπεριλαμβανομένου του δικαιώματος των γυναικών να δράσουν προς την κατεύθυνση της διόρθωσης των ανισορροπιών που δημιουργήθηκαν ιστορικά ή εξαιτίας της παράδοσης ή των εθίμων.

ΠΡΟΣΒΑΣΗ ΣΤΗΝ ΙΘΑΓΕΝΕΙΑ

3. Τα δικαιώματα στην ιθαγένεια δεν θα πρέπει να αντιμετωπίζονται ως ένα ενιαίο σύνολο. Θα πρέπει να υπάρχει πρόνοια για τη μεταφορά των δικαιωμάτων μεταξύ των δύο συνιστώσων πολιτειών και μια σειρά από διαφορετικές κατηγορίες δικαιωμάτων θα πρέπει να είναι προσβάσιμες και στις δύο συνιστώσες πολιτείες χωρίς αποκλεισμούς. Θα πρέπει να αναγνωρίζεται το δικαίωμα στην επιλογή ως προς την εξάσκηση καθενός από αυτά τα δικαιώματα.
4. Θα πρέπει να ενσωματωθούν προβλέψεις στη νομοθεσία ώστε να επιτρέπεται στους ανήλικους να απολαμβάνουν τα ίδια δικαιώματα και στις δύο συνιστώσες πολιτείες.

ΜΗ ΔΙΑΚΡΙΣΗ

5. Η ιθαγένεια δεν θα πρέπει να γίνεται αντιληπτή στη βάση μιας εθνικιστικής ετερο-κανονιστικής βάσης ούτε στη βάση της άσκησης βίας.
6. Οι διακρίσεις θα πρέπει να ποινικοποιούνται τόσο στο αστικό όσο και στο στρατιωτικό δίκαιο.
7. Θα πρέπει να διασφαλίζεται η προστασία των δικαιωμάτων των γυναικών, των παιδιών, των σεξουαλικών μειονοτήτων και των ηλικιωμένων.
8. Θα πρέπει να διασφαλίζεται η προστασία των δικαιωμάτων των μειονοτήτων.
9. Θα πρέπει να δημιουργηθούν μηχανισμοί παρακολούθησης με σκοπό την εξέταση των περιπτώσεων παραβίασης της νομοθεσίας ενάντια στις διακρίσεις στα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης και σε κάθε άλλο δημόσιο μηχανισμό ενημέρωσης.

ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ ΤΗΣ ΕΜΦΥΛΗΣ ΔΙΑΣΤΑΣΗΣ ΚΑΙ ΘΕΣΜΟΙ

10. Θα πρέπει να δοθεί προτεραιότητα στην ενσωμάτωση της διάστασης του φύλου σε όλα τα επίπεδα.
11. Οργανισμοί σχετικοί με τα κοινωνικά και οικονομικά δικαιώματα θα πρέπει να διασφαλίζουν την ισότιμη προστασία.
12. Οργανισμοί σχετικοί με ζητήματα ισότητας θα πρέπει να στελεχώνονται από επαγγελματίες ειδικούς σε θέματα έμφυλης ισότητας και της συνάρτησης της με άλλες παραμέτρους της ταυτότητας και θα πρέπει να παρέχεται συνεχιζόμενη σχετική εκπαίδευση.
13. Σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης θα πρέπει να περιλαμβάνεται η ευαισθητοποίηση σε ζητήματα φύλου, ιατρικά θέματα αναπαραγωγής και πολιτισμικός πλουραλισμός, η θεομοποίηση και των δύο γλωσσών στο εκπαιδευτικό σύστημα και η κάθαρση της γλώσσας από όρους που συνιστούν διάκριση.
14. Η προστασία της υγείας θα πρέπει να συμπεριλαμβάνει τη γυναικεία υγεία και να είναι διασφαλισμένη για τις γυναίκες εκείνες που βρίσκονται σε καθεστώς φτώχειας.
15. Θα πρέπει να υπάρχουν για όλους εξασφαλίσεις για την προστασία από κάθε μορφή βίας που σχετίζεται με το φύλο.

ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΟ ΔΙΚΑΙΟ

16. Θα πρέπει να συμπεριλαμβάνονται στην αστική νομοθεσία διασφαλίσεις που λαμβάνουν υπόψη την παράμετρο του φύλου σε θέματα γάμου, διαζυγίου, κηδεμονίας και αναπαραγωγικών δικαιωμάτων.
17. Θα πρέπει να καταπολεμηθεί η ενδοοικογενειακή βία μέσω της αποτελεσματικής συνεργασίας της αστυνομίας με το δικαστικό σύστημα.
18. Η ισότιμη γονική ευθύνη θα πρέπει να ορίζεται ρητά από το νόμο.
19. Θα πρέπει να αναγνωρίζεται η πολιτική συμβίωση.

ΜΗ ΠΟΛΙΤΕΣ

20. Θα πρέπει να διασφαλίζεται η προστασία των ευάλωτων ομάδων που απαρτίζονται από άτομα τα οποία δεν έχουν το καθεστώς του πολίτη.

ΜΗ ΑΝΑΚΛΗΣΗ

21. Τα δικαιώματα των γυναικών δεν θα πρέπει να αίρονται από νομοθεσίες εξαίρεσης ή εκτάκτου ανάγκης.

¹ Στο υπόλοιπο του κειμένου αυτού η έννοια 'κοινωνικό φύλο' που αναφέρεται σε αυτό που συχνά αποδίδεται ως ελληνική μετάφραση του 'gender', θα σηματοδοτείται ως 'φύλο'.

ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ

ΑΡΧΕΣ

1. Θα πρέπει να διασφαλίζεται η ίση πρόσβαση των γυναικών στην περιουσία, την κατοχή γης και τα κληρονομικά δικαιώματα.
2. Τα δικαιώματα των γυναικών στη διαχείριση της περιουσίας θα πρέπει να εξασφαλίζονται εξίσου.
3. Θα πρέπει να εισαχθούν μηχανισμοί στους οποίους θα ενσωματώνεται η διάσταση του φύλου, οι οποίοι θα αποτρέπουν τον σφετερισμό ή την εκμετάλλευση της περιουσίας των γυναικών τόσο σε ομοσπονδιακό επίπεδο όσο και σε επίπεδο συνιστώσων πολιτειών.

ΓΑΜΟΣ ΚΑΙ ΔΙΑΖΥΓΙΟ

4. Θα πρέπει να διασφαλίζεται η προστασία των δικαιωμάτων των γυναικών στην ιδιοκτησία στο πλαίσιο του γάμου και σε περίπτωση διαζυγίου, τόσο σε ομοσπονδιακό επίπεδο όσο και σε επίπεδο συνιστώσων πολιτειών.
5. Θα πρέπει να διασφαλίζεται η αποτελεσματική συνεργασία των αστυνομικών, των δικαστικών και των οικονομικών αρχών προκειμένου να είναι εξασφαλισμένα τα δικαιώματα των γυναικών στην περιουσία και τα δικαιώματά τους στο επίδομα διατροφής και την υποστήριξη των τέκνων.
6. Θα πρέπει να ποινικοποιηθεί η απόκτηση περιουσίας μέσω εξαπάτησης ή καταναγκασμού, συμπεριλαμβανομένων των περιπτώσεων που λαμβάνουν χώρα μέσα στο γάμο ή σε περίπτωση διαζυγίου.
7. Θα πρέπει να διασφαλίζεται η προστασία των δικαιωμάτων ιδιοκτησίας στο πλαίσιο της πολιτικής συμβίωσης.
8. Η συμβολή της άμισθης γυναικείας εργασίας στη συσσώρευση περιουσίας κατά τη διάρκεια του γάμου θα πρέπει να αντικατοπτρίζεται στη νομοθεσία περί του καταμερισμού της περιουσίας σε περίπτωση διαζυγίου.

ΕΥΑΛΩΤΕΣ ΟΜΑΔΕΣ

9. Θα πρέπει να θεσμοθετηθεί η παρακολούθηση των περιουσιακών δικαιωμάτων των μειονοτήτων και άλλων ευάλωτων ομάδων και να δημιουργηθούν αποτελεσματικοί μηχανισμοί παρακολούθησης.
10. Θα πρέπει να διασφαλίζεται η αποτελεσματική εκπροσώπηση των γυναικών στη λήψη αποφάσεων επί ζητημάτων σχετικών με τα δικαιώματα στην περιουσία που κατέχεται από κοινού από μειονοτικές ομάδες και άλλες θρησκευτικές ή πολιτιστικές ενώσεις που διαχειρίζονται περιουσία εκ μέρους κοινότητων, μειονοτικών ή πολιτισμικών ομάδων.
11. Θα πρέπει να παρέχονται νομικές διασφαλίσεις για την προστασία των γυναικών και των παιδιών που βρίσκονται σε κατάσταση ένδειας αλλά και των γυναικών που στερούνται περιουσίας.
12. Θα πρέπει να διασφαλίζεται η προστασία των γυναικών που βρίσκονται σε ευάλωτη θέση από δόλια απαλλοτρίωση της περιουσίας τους.
13. Η νομοθεσία για θέματα χρεοκοπίας, αποστέρησης και χρέους θα πρέπει να συμπεριλαμβάνει πρόνοιες ευαίσθητες σε ζητήματα φύλου.

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΟΥ ΠΛΟΥΤΟΥ

14. Θα πρέπει να δημιουργηθούν θεσμοί παρακολούθησης της εκπροσώπησης των γυναικών στους οργανισμούς διαχείρισης του πλούτου, με στόχο την κατάθεση προτάσεων που θα αντιμετωπίζουν την διάκριση και τον αποκλεισμό με βάση το φύλο.

ΠΡΟΣΦΥΓΕΣ ΚΑΙ ΑΝΟΙΚΟΔΟΜΗΣΗ ΜΕΤΑ ΤΗ ΔΙΕΝΕΞΗ

15. Οποιαδήποτε πρόνοια αποζημίωσης, συμπεριλαμβανομένων και όσων σχετίζονται με την απαλλοτρίωση περιουσίας, δεν θα πρέπει να ενέχει προκατάληψη με βάση το φύλο.
16. Η νομοθεσία σχετικά με την ανοικοδόμηση μετά τη λύση θα πρέπει να περιλαμβάνει την ενσωμάτωση του φύλου και η εκπροσώπηση των γυναικών θα πρέπει να διασφαλίζεται αποτελεσματικά στους οργανισμούς που θα δημιουργηθούν για την εφαρμογή της ανοικοδόμησης.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

ΑΡΧΕΣ

1. Η οικονομική πρόοδος των γυναικών θα πρέπει να αποτελεί προτεραιότητα του οικονομικού σχεδιασμού και της κατανομής πόρων.
2. Θα πρέπει να ελεγχθούν οι οικονομικές πολιτικές προκειμένου να διασφαλισθεί πως οι γυναίκες δεν θα τίθενται σε μειονεκτική θέση, άμεσα ή έμμεσα.
3. Οι γυναίκες και τα ενδιαφέροντά τους θα πρέπει να εκπροσωπούνται σε όλα τα επίπεδα της λήψης αποφάσεων επί οικονομικών θεμάτων.
4. Πρέπει να αντιμετωπιστούν φαινόμενα όπως η *θηλυκοποίηση της φτώχειας*, το έμφυλο μισθολογικό χάσμα, το φαινόμενο της «γυάλινης οροφής» που δεν επιτρέπει στις γυναίκες να αναρριχηθούν εργασιακά και άλλα εδραιωμένα εμπόδια στην οικονομική ενδυνάμωση των γυναικών.

ΕΡΕΥΝΑ, ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

5. Το ομόσπονδο κράτος πρέπει να υιοθετήσει πρωτοβουλίες ως προς τον προϋπολογισμό που να λαμβάνουν υπόψη τη διάσταση του φύλου. Θα πρέπει, για το σκοπό αυτό, να συγκεντρώνονται στατιστικά στοιχεία διαχωρισμένα με βάση το φύλο.
6. Η παρακολούθηση θα πρέπει να αντιμετωπίσει τις ανισότητες με βάση το φύλο στον τομέα της απασχόλησης, συμπεριλαμβανομένης της εξάλειψης του χάσματος μεταξύ των μισθών και της έλλειψης πρόσβασης σε υπηρεσίες κοινωνικής ασφάλειας.
7. Πρέπει να υπάρξει έρευνα σχετικά με τις επιπτώσεις στο φύλο των νεοφιλελεύθερων οικονομικών πολιτικών στην Κύπρο.
8. Θα πρέπει να παρέχεται από τα σχολεία εκπαίδευση σχετικά με την ισότητα των φύλων. Τα νεαρά κορίτσια πρέπει να διδάσκονται ηγετικές δεξιότητες.
9. Θα πρέπει να ενσωματωθεί στη δημόσια εκπαίδευση η συνεταιριστική εκπαίδευση, η διαχείριση επιχειρήσεων και το μάρκετινγκ.

ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗ

10. Θα πρέπει να διασφαλίζεται η πρόσβαση στις παροχές της κοινωνικής ασφάλισης για όλα τα είδη εργασίας, συμπεριλαμβανομένης της ανεπίσημης και της αβέβαιης εργασίας όπως και της οικιακής εργασίας.
11. Θα πρέπει να απαγορεύεται από το νόμο η διάκριση με βάση το φύλο στην εργασία, συμπεριλαμβανομένων των ευκαιριών εξεύρεσης εργασίας, του μισθού και της απόλυσης.
12. Θα πρέπει να διασφαλίζονται δίκαιοι όροι απασχόλησης και ευπρεπείς συνθήκες εργασίας τόσο για τους ντόπιους όσο και για τους μετανάστες εργαζόμενους.
13. Η διάσταση του φύλου θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη στην εφαρμογή των πολιτικών για την κοινωνική ασφάλιση και στις μεταρρυθμίσεις στα προγράμματα κοινωνικής ασφάλισης.

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΟΥ ΠΛΟΥΤΟΥ

14. Το ομοσπονδιακό κράτος πρέπει να υιοθετήσει νομοθετικά μέτρα που θα καθορίζουν ποσοτώσεις ή στόχους για την εκπροσώπηση των φύλων στα διοικητικά συμβούλια των εταιριών.
15. Θα πρέπει να αναληφθούν μέτρα προκειμένου οι αυτοαπασχολούμενες γυναίκες να έχουν ευκολότερη πρόσβαση σε οικονομικούς πόρους όπως είναι η πίστωση, η αγροτική παραγωγή και η γη.
16. Θα πρέπει να συμπεριληφθούν προβλέψεις στη νομοθεσία και στο σχεδιασμό πολιτικών που θα προωθούν την οργάνωση των αυτοαπασχολούμενων γυναικών σε συνεταιρισμούς.

ΤΙ ΕΙΝΑΙ Η GAT;

Η Συμβουλευτική Ομάδα για Θέματα Φύλου (Gender Advisory Team, GAT) δημιουργήθηκε τον Οκτώβριο του 2009 ως μία κεντρική ομάδα γυναικών που θα ήθελαν να δουν την ισότητα των φύλων να ενσωματώνεται στις ειρηνευτικές διαπραγματεύσεις στην Κύπρο, αλλά και σε όλες τις διαδικασίες ειρήνευσης μετά από συρράξεις. Η GAT αποτελείται από ακτιβίστριες για τα κοινωνικά δικαιώματα και ακαδημαϊκούς που προέρχονται και από τις δύο πλευρές της διαχωριστικής γραμμής, που διαθέτουν ευρεία γνώση και πρακτική εμπειρία σε θέματα φύλου, τόσο στις κοινότητες τους όσο και αλλού.

ΠΩΣ ΠΡΟΕΚΥΨΑΝ ΟΙ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ;

Κατά τη διάρκεια των πολυάριθμων προσπαθειών που έγιναν με στόχο να υπάρξει μια ειρηνευτική συμφωνία και που διήρκησαν δεκαετίες, πολλοί ηγέτες διαφορετικών πολιτικών πεποιθήσεων, τόσο της ελληνοκυπριακής όσο και της τουρκοκυπριακής κοινότητας ασχολήθηκαν με μια πληθώρα ζητημάτων και σε κάποιες περιπτώσεις συμφώνησαν, ενώ σε άλλες οι απόψεις τους απέκλιναν. Είναι όμως αδιαμφισβήτητο γεγονός πως υπάρχει ένα θέμα που παραμένει πέρα από το πεδίο αυτών των διαπραγματεύσεων, και μάλιστα σε μεγάλο βαθμό με τη σύμφωνη γνώμη και των δύο πλευρών: πρόκειται συγκεκριμένα για τα δικαιώματα των γυναικών, και γενικότερα για θέματα ισότητας των φύλων. Η GAT, αφού διέγινωσε αυτό το γεγονός, παρουσίασε στους Κύπριους ηγέτες το Μάρτιο του 2010 και τον Σεπτέμβριο του 2011 κάποιες δέσμες συστάσεων σχετικά με τα υπό συζήτηση θέματα.

ΠΟΙΑ ΥΠΗΡΞΕ Η ΥΠΟΔΟΧΗ ΤΩΝ ΣΥΣΤΑΣΕΩΝ;

Οι προσπάθειες που καταβάλλει η GAT αναγνωρίστηκαν από τον Γενικό Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών Ban Ki-Moon, στην έκθεσή του για την αποστολή διαμεσολάβησης στην Κύπρο στις 24 Νοεμβρίου 2010 (Εγγραφο: S/2010/603), όπου αναφέρει τα εξής: "... Έχοντας επίγνωση του σημαντικού ρόλου των γυναικών στις ειρηνευτικές διαπραγματεύσεις, όπως αναγνωρίζεται από το Συμβούλιο Ασφαλείας με το ψήφισμα 1325 (2000), θα ήθελα να ενθαρρύνω όλες τις πλευρές να συνεχίσουν να συνεργάζονται με την Συμβουλευτική Ομάδα για Θέματα Φύλου, η οποία αποτελείται από ακτιβιστές της κοινωνίας των πολιτών και ακαδημαϊκούς από όλο το νησί, και να εξετάσουν σοβαρά τις συστάσεις της, που σχετίζονται με θέματα ισότητας των φύλων και άπτονται των κύριων ζητημάτων των ειρηνευτικών συνομιλιών." (§ 43)

Το έργο της GAT έχει επίσης αναγνωριστεί από τους εκπροσώπους των ηγετών, οι οποίοι συναντήθηκαν αρκετές φορές με την ομάδα, τόσο μαζί και όσο χωριστά. Κατά τη διάρκεια αυτών των συναντήσεων δεσμεύθηκαν να μελετήσουν τις συστάσεις και να προωθήσουν τα σχετικά θέματα. Η GAT έχει επίσης συναντηθεί με μέλη των αντίστοιχων τεχνικών επιτροπών, τα οποία εξεδήλωσαν την πρόθεσή τους να ασχοληθούν με τα θέματα φύλου στην εργασία τους.

ΥΠΑΡΧΟΥΝ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΔΙΑΘΕΣΙΜΕΣ;

Αυτή η σύνοψη περιλαμβάνει την περιληπτική έκδοση των συστάσεων που υπέβαλε η GAT στους διαπραγματευτές. Το πλήρες κείμενο των συστάσεων, συμπεριλαμβανομένων των επεξηγηματικών σημειώσεων όπου παρατίθεται λεπτομερώς το σκεπτικό καθεμιάς από τις συστάσεις περιλαμβάνεται σε μία έκθεση που παρήγαγε η GAT και εκδόθηκε από το Κέντρο Κύπρου του PRIO με τίτλο «Η ΕΙΡΗΝΗ ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ: Συστάσεις της Συμβουλευτικής Ομάδας για Θέματα Φύλου (GAT) επί της εφαρμογής των όρων του Ψηφίσματος 1325 του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών για τις Γυναίκες, την Ειρήνη και την Ασφάλεια».

Ο ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ

Η Συμβουλευτική Ομάδα για θέματα Φύλου (GAT) απαρτίζεται από ακτιβίστριες των δικαιωμάτων των γυναικών και ακαδημαϊκούς που ασχολούνται με θέματα φύλου στην Κύπρο και που μοιράζονται μία κοινή προσήλωση στις αξίες της ισότητας και της ειρήνης.

ΤΟ ΕΡΓΟ

Αυτή η σύνοψη περιλαμβάνει την περιληπτική έκδοση των συστάσεων της GAT, που έχουν εκδοθεί σε πλήρη μορφή στην έκθεση PCC 3/2012, η οποία είναι διαθέσιμη στο διαδικτυακό τόπο: www.prio.no-cyprus και www.gat1325.org

PRIO

Το Ερευνητικό Ινστιτούτο του Όσλο για την Ειρήνη (Peace Research Institute Oslo – PRIO) είναι ένα μη κερδοσκοπικό ερευνητικό ινστιτούτο για την ειρήνη που ιδρύθηκε το 1959 και του οποίου ο κυρίαρχος στόχος είναι η διεξαγωγή έρευνας σχετικά με τις συνθήκες που ευνοούν τις ειρηνικές σχέσεις μεταξύ κρατών, ομάδων και ανθρώπων. Το Ινστιτούτο είναι ανεξάρτητο, διεθνές και δεν περιορίζεται σε έναν επιστημονικό κλάδο, ενώ διερευνά ζητήματα που σχετίζονται με όλες τις όψεις της ειρήνης και των συγκρούσεων.